

اداره آموزش و پرورش شیروان		به نام خدا	
دبیرستان نمونه امام خمینی (ره)		سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰	
سوال	نویسندگان	درس: فارسی ۱	پایه: دهم رشته:
شامل ۱۹ سوال در ۲ صفحه		مدت آزمون: ۶۰ دقیقه	
نام و نام خانوادگی:	شماره کلاس:	بارم	
۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید.	الف) زین <u>نمط</u> آن مست شده از غرور	ب) به آورد با او بسنده نبود.	۱/۵
پ زفتراک بگشود بیجان کمند	ث) ببوشید <u>درع</u> سواران جنگ	ت) نیامد ز کار تو بر <u>دوده</u> ننگ	۱/۵
ج) کم کسی ز <u>ایدال</u> حق آگاه شد	۲- در ابیات و عبارات های زیر املائی در ست واژگان غلط را بنویسید.	۲- در ابیات و عبارات های زیر املائی در ست واژگان غلط را بنویسید.	۱
الف) صد هزاران این چنین اشباح بین	ب) خدای تبارک و تعالی، همه بندگان خود را از عذاب غرض، و دین فرج دهد.	ب) خدای تبارک و تعالی، همه بندگان خود را از عذاب غرض، و دین فرج دهد.	۱/۵
پ) خاک مظهر فقر مخلوق در برابر غنای خالق است. معنای آنکه در نماز پیشانی بر خاک می‌گزاریم همین است.	ت) یکی از خروسان، ضربتی سخت بر دیده حریف نواخت به صدمتی که «جهان تیره شد پیش آن نامدار» لیکن خروس قالب، حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان بر حریف مقلوب که تسلیم اختیار کرده، مخزول و نالان استرحام می کرد، رحم نیاورد و آن چنان او را می کوفت که «پولاد کوبند آهنگران.»	۳- نقش ضمیر های پیوسته را در بیت های زیر بنویسید.	۱
الف) دل من همی بر تو مهر آورد	ب) از قیاسش خنده آمد خلق را	همی آب شرمم به چهر آورد	۱/۵
۴- با توجه به بیت زیر، معادل زمانی فعل «همی رفت» را بنویسید.	«همی رفت و سهراب با او به هم	ببامد به درگاه دژ گزدهم»	۱/۵
۵- کاربرد متمم در بیت «به سهراب بر تیر باران گرفت / چپ و راست جنگ سواران گرفت» چه تفاوتی با شکل امروزی آن دارد؟	۶- یک ترکیب وصفی و اضافی مشخص کنید. «دریامتنی نیلگون است / که علی آن رامی نویسد / و مریم هرشب روی شن ها / به انتظار مهدی می نشیند»	۷- با ذکر مثال جداگانه کاربرد «و» عطف و «و» ربط را نشان دهید.	۱/۵
۸- نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.	«فرو د آمد از دژ به کردار شیر»	کمر بر میان ، بادپایی به زیر	۱
	چو سهراب شیراوژن، او را بدید	بخندید و لب را به دندان گزید	۱/۵
۹- معنی کنایه ای «عنان گران کرد» را بنویسید؟	۱۰- آوردن آیه، حدیث، مصراع یا بیتی از شاعری دیگر را در میان کلام می گویند.	۱۱- آرایه های «تشبیه، ایهام، جناس، اغراق» را در ابیات مشخص کنید.	۱/۵
	الف) خروش سواران و اسپان زدشت	ب) زهرام و کیوان همی برگذشت	۲
	ب) گفتم که بوی زلفت گمراه عالم کرد	پ) همه تیغ و ساعد ز خون بود لعل	۱
	ت) ای چون سبزه بر آمده از دفتر روزگاران	۱۲- بانوجه به بیت زیر پاسخ دهید. «من آزاده از خاک آزادگانم	۱
	گل صبر می پرورد دامن من»		

الف) مجاز را بیابید و مفهوم آن را بنویسید؟

ب) در مصراع دوم شاعر برای تأثیر بیشتر سخن در زبان ادبی، اجزای کلام را جابه‌جا کرده است. به این گونه بیان در ادبیات..... می‌گویند.

- ۰/۵ ۱۳- باتوجه به بیت: «چو آگاه شد دختر گزدهم که سالار آن انجمن گشت کم» منظور از قسمت های مشخص شده چه کسانی است؟
- ۰/۵ ۱۴- با توجه به بیت زیر مقصود شاعر از «چوپان گرگ طبع» را بنویسید.
- این گرگی شبان شما نیز بگذرد «
«ای تو رمه سپرده به چوپان گرگ طبع»
- ۱ ۱۵- باتوجه به بیت «جمله عالم زین سبب گمراه شد کم کسی ز ابدال حق آگاه شد»
- الف) مقصود از ابدال چه کسانی است؟
ب) از نظر شاعر، علت گمراهی جمله عالم چیست؟
- ۱ ۱۶- معنی و مفهوم جمله «تاریخ مشیت باری تعالی است که از طریق انسان ها به انجام می رسد.»
- ۱ ۱۷- باتوجه به در سروده «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه های گندم می روید / و پیامبران برمی خیزند»
- الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟
ب) مقصود شاعر از مصراع های دوم و سوم چیست؟
- ۰/۵ ۱۸- در بیت زیر پسوند «وش» در کلمه «خواجه وش» چه معنایی دارد؟
- «از سوی خانه بیامد خواجه اش در دکان بنشست فارغ خواجه وش»

- ۱ ۱۹- ابیات و عبارات های زیر را به نثر روان بازگردانید.
- الف) به پیش سپاه اندر آمد چو گرد
چو رعد خروشان یک ویله کرد
- ب) میندار این شعله افسرده گردد
که بعد از من افروزد از مدفن من
- پ) فی الجمله نمائد از معاصی مُنکری که نکرد و مُسکری که نخورد. لاجرم سپر بینداخت و از میدان بگریخت.
- ت) تا چون بر رقعۀ من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست.

« موفق باشید »

